

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

ISSN 2010-6602

БАНК ХОДИМЛАРИ ВА ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ҲАФТАЛИК НАШРИ

ГАЗЕТА 1995 ЙИЛ ЯНВАРДАН БОШЛАБ НАШР ЭТИЛМОҚДА

№ 18 (1249)

2020 ЙИЛ 14 МАЙ

СЕНАТ ЯЛПИ МАЖЛИСИ: 2019 ЙИЛДА ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ИҚТИСОДИЁТГА 208,6 ТРИЛЛИОН СЎМ КРЕДИТ ҚЎЙИЛМАЛАРИ АЖРАТГАН

Яқинда Олий Мажлис Сенати ялпи мажлисида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви раисининг ҳисоботи эшитилди.

Қайд этилганидек, 2019 йилда тижорат банклари томонидан хорижий кредит линиялари ҳисобидан 2,1 миллиард АҚШ доллари миқдорда кредитлар ажратилган.

Ўтган йил давомида тижорат банкларининг иқтисодиётга ажратилган жами кредит қўйилмалари 1,6 бараварга кўпайиб, 2020 йил 1 январь ҳолатига 208,6 триллион сўмни ташкил қилган.

Хусусан, 2019 йилда тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредитлар 1,5 баробарга ошиб, 58,4 триллион сўмга етган. Шу билан бирга, жисмоний шахсларга ажратилган кредитлар қолдиғи жорий йилнинг 1 январь ҳолатига 40 триллион сўмни ташкил қилган.

Давоми-3

ЎЗБЕКИСТОНДА ЭЛЕКТРОН ПУЛЛАРДАН ҲОЖАТЛАНИШ ТАРТИБИ БЕЛГИЛАНДИ

Бугун рақамли технологиялар иқтисодиётимизнинг барча тармоқларига жадал кириб бормоқда. Электрон тижоратнинг ривожланиши, турли тўлов хизматларини етказиб берувчилар ўртасида рақобат муҳитининг шаклланиши ва кучайиши, чакана тўловлар бўйича транзакцион харажатлар қисқартирилишини, шунингдек, тўловларни амалга оширишда молиявий институтларнинг воситачилигини талаб этмайдиган инновацион ва жозибадор тўлов воситаларининг жорий қилинишини тақозо этди.

Ўзбекистон Республикасининг "Тўловлар ва тўлов тизимлари тўғрисида"ги Қонунининг қабул қилиниши электрон пуллар муомаласини, жумладан, электрон пулларни чиқариш, фойдаланиш ва уларни қоплаш бўйича амалга ошириладиган фаолиятнинг ҳуқуқий асосини яратиб берди.

Ушбу қонун асосида "Ўзбекистон Республикаси ҳудудида электрон пулларни чиқарилиши ва муомалада бўлиши қоидалари" ишлаб чиқилиб, Адлия вазирлигида 2020 йил 29 апрелда 3231-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

Мазкур ҳужжат жаҳон тажрибасига таянган ҳолда, электрон пуллар тизими фаолиятини ташкил этиш, электрон пуллар

муомаласи, электрон пуллар тизимида рискларни бошқариш ҳамда тизимда хавфсизликни таъминлаш мақсадида ишлаб чиқилди.

Унда электрон пуллар тизими оид асосий тушунчалар, шу жумладан, "айирбошлаш опера-

цияси", "бир ва кўп эмитентли электрон пуллар тизими", "олдиндан тўланган карта", "электрон пуллар тизимининг агенти", "электрон ҳамён" ва соҳага оид бошқа терминларга батафсил тушунтиришлар берилган.

Давоми-4

САВДОНИ МОЛИЯЛАШ УЧУН 30 МЛН. АҚШ ДОЛЛАРИ

Европа тикланиш ва тараққиёт банки "Ипотека-банк" АТИБ га савдони молиялаш учун қўшимча равишда 30 миллион АҚШ доллари ажратди. Ушбу маблағлар маҳаллий экспорт ва импорт билан шуғулланувчиларга ёрдам кўрсатишга йўналтирилади.

Мазкур ёрдам коронавирус пандемияси шароитида ҳаётий муҳим аҳамиятга эга бўлган савдо алоқаларини давом этдириш учун мўлжалланган.

Ўзбекистоннинг тобора кўпроқ корхоналари, шу жумладан, кичик ва ўрта корхоналар (КҲК) ЕТБ ва Ўзбекистоннинг етакчи банкларидан бири – "Ипотека банк" АТИБ ўртасида имзоланган савдони молиялаш тўғрисидаги битим доирасида кўзда тутилган экспорт ва импорт имкониятларидан фойда олади.

Давоми-2

"БИЗНЕС-КЛИНИКА" ЛОЙИҲАСИ ИШГА ТУШДИ

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт Дастури билан ҳамкорликда COVID-19 пандемияси сабабли юзага келган салбий оқибатларни юмшатиш мақсадида "Бизнес-клиника" лойиҳасини ишга туширди.

Лойиҳа доирасида 10-94 рақамли ягона "колл-центр" фаолият юритмоқда. У орқали тадбиркорлар карантин ва ундан кейинги даврда мамлакатимиз раҳбари томонидан қабул қилинган қарорларда белгиланган имтиёз ва қўллаб-қувватлаш чораларидан тўлиқ фойдаланиши мақсадида бепул юридик ва бизнес консултацияларни олиши мумкин.

Бундан ташқари, каналимизда шу мавзуга оид савол-жавобларни ёритиш учун онлайн вебинар ва видеопавҳалар ҳам тақдим қилинади.

Finance.uz

САВДОНИ МОЛИЯЛАШ УЧУН 30 МЛН. ДОЛЛАР

1-бошланиши

Коронавирус пандемияси ва унинг иқтисодий оқибатларига жавобан ЕТТБ бутун фаолиятини ўз ҳудудларини қўллаб-қувватлашга қаратмоқда. Бу ишларнинг муҳим қисмини ЕТТБнинг савдони молиялашга оид ёрдамни кўпайтириш ташкил этади, бу йўналишда фақат Ўзбекистонга ҳозирги пайтгача 220 миллион АҚШ доллари ҳажмида ёрдам кўрсатилган.

Савдони молиялашнинг кўпайтирилиши савдо ва етказиб бериш занжирларида оғир бозор шароитлари туфайли вужудга келган зулишлар оқибатини юмшатишга ёрдам беради. Бу айниқса, савдони молиялаш бўйича тижорий кредит линиялардан фойдаланиш имкониятлари чекланиб қолиши мумкин бўлган шароитларда муҳим аҳамият касб этади.

ЕТТБ нинг "Савдони ривожлантиришга қўмаклашиш дастурлари" (СРҚД) доирасида "Ипотека банк" АТИБ га ажратилган 30 миллион АҚШ доллари қийматидаги қўшимча савдо лимити маҳаллий

экспорт ва импорт билан шуғулланувчиларга ўз фаолиятини давом эттиришлариға қўмаклашади.

СРҚД ЕТТБ томонидан инвестициялар киритилаётган мамлакатларда, шу жумладан Ўзбекистонда халқаро савдонинг ривожланишига қўмаклашади. Ушбу дастур доирасида ЕТТБ банклар томонидан ушбу мамлакатларда амалга оширилаётган халқаро савдо операциялари бўйича сиёсий ва тижорий тавakkалчилики ўз зиммасига олиб, халқаро тасдиқловчи банкларга кафолатларни беради. СРҚД экспорт ва импорт билан шуғулланувчилар, шу жумладан, кичик корхоналар учун молиялашдан фойдаланиш имкониятини яратди, маҳаллий салоҳиятни мустақамлаб, савдони молиялаш кўникмаларини ривожлантиради.

"Ипотека-банк" АТИБ нинг Ўзбекистон бўйича 39 та филиали мавжуд ва у ўзбек корхоналарига товар захираларини яхшироқ бошқариш ва давомли савдо цикллари режалаштириш учун зарур ёрдам кўрсатиш имкониятига эга.

"ЎЗСАНОАТҚУРИЛИШБАНК" ЯНГИ МОБИЛ ИЛОВАНИ ИШГА ТУШИРДИ

– Биз бугунги кун мобил илова фойдаланувчилари талабига монанд ёрқин ва қизиқарли маҳсулот яратишга ҳаракат қилдик, – дейди Банк Бошқарув Раиси ўринбосари Улуғбек Таваккалов.

– JOYDA – янги авлод вакиллари тилига мос, енгил услуб ва замонавий дизайн билан тақдим этилмоқда. Илованинг номини ҳам, банк хизматлари билан бир қаторда, товар ва маҳсулотлар хариди бир жойда эканлигини ифодалайди.

Эндликда мижоз JOYDA иловаси маркетплейсдаги исталган товарни ҳеч қандай ҳужжатларсиз харид қилиб, пулини бўлиб тўлаш имконига эга бўлади. Бунда банк кредити онлайн расмийлаштирилиб, товарлар кўрсатилган манзилга бир иш куни ичида бепул етказиб берилади.

Мазкур хизматдан барча тижорат банклари мижозлари фойдаланишлари мумкин. Илова орқали амалга ошириладиган ҳар бир харид учун банк алоҳида совға – Visa Gold картаси ва маҳсулот сугуртасини ҳам етказиб беради.

JOYDA билан аънавий банк хизматларидан ҳам одатдагидек фойдаланиш мумкин. Онлайн омонатларни расмийлаштириш, пластик картадаги пул маблағларини бошқариш, уни зарур ҳолда теъдда блокка тушириш, карталараро ўтказмаларни амалга ошириш (бунда, Ўзсаноатқурилишбанк карталари ўртасидаги ўтказмалар учун комиссия тўлови – 0%, бошқа банкларнинг карталарига эса – 0,5%) шулар жумласидандир.

Иловада махсус чат орқали мутахассисга мурожаат қилиш ҳам мумкин.

Эслашиб ўтамиз, JOYDA орқали сотиб олинган товарлар ҳозирча фақат Тошкент шаҳри бўйлаб етказиб берилади. Ҳақ орада бошқа ҳудудларда ҳам етказиб бериш йўлга қўйилади.

Finance.uz

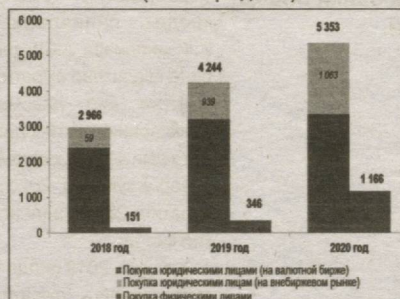
ХАЛҚАРО ПУЛ ЎТКАЗМАЛАРИ II ФОИЗГА КАМАЙДИ

Ички валюта бозори бўйича қисқача шарҳ

2020 йилнинг январь-апрель ойларида ички валюта бозоридаги ҳолат барча сегментларда хорижий валютага бўлган талаб ва таклиф ҳажмининг ўсиши шароитида шаклланди.

Ички валюта бозоридаги операцияларнинг умумий ҳажми 5,4 млрд.АҚШ долларини ташкил этиб, 2018 ва 2019 йилларнинг тегишли даврларига нисбатан мос равишда 1,8 ва 1,3 баробарга ўсди.

Ички валюта бозори сегментлари кесимида чет эл валютасига бўлган талабнинг ўзгариш динамикаси (млн. АҚШ долл.)

I. ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИГА БЎЛГАН ТАЛАБНИНГ ЎЗГАРИШ ДИНАМИКАСИ

1.1. Юридик шахслар билан амалга оширилган операциялар

2020 йилнинг дастлабки 4 ойи давомида юридик шахсларнинг чет эл валютасига бўлган талаби ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 1,1 баробарга ўсиб, 4,2 млрд. АҚШ долларини ташкил этди (2019 йил январь-апрель ойлари - 3,9 млрд. АҚШ долл.).

Мазкур даврда биржадан ташқари валюта бозорида ҳўжалик субъектлари томонидан 1 063 млн. АҚШ доллари миқдоридан чет эл валютаси сотиб олинган бўлса (2019 йил январь-апрель – 939 млн. АҚШ долл.), валюта биржасидаги операциялар ҳажми 3,1 млрд. АҚШ долларини ташкил этди (2019 йилнинг дастлабки 4 ойда – 2,8 млрд. АҚШ долл.).

Валюта бозоридан чет эл валютасини сотиб олиш мақсадлари таркибидан асосий улуш (63 фоизи) ишлаб чиқариш учун асбоб-ускуналар, товарлар ва хомашё импорти, 22 фоизи – халқ истеъмоли товарлари ва дори-дармон маҳсулотлари импорти, 12 фоизи – хорижий кредитларни сўндириш, 1 фоизи – хорижий инвесторлар репатриацияси ва қолган 2 фоизи – бошқа мақсадлар учун харид қилинган.

2020 йилнинг январь-апрель ойларида ички валюта бозоридан чет эл валютасини харид қилган ҳўжалик юритувчи субъектларнинг ўртача ойлик сони 6 183 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига (5 460 та) нисбатан 723 тага кўпайди.

1.2. Жисмоний шахслар томонидан амалга оширилган операциялар

Ҳисобот даврида жисмоний шахслар томонидан валюта айирбошлаш шохобчалари орқали сотилган чет эл валютаси миқдори 1,5 млрд. АҚШ долларини ташкил этиб, аввалги йилнинг мос даврига нисбатан 1,7 баробар ошди (2019 йилнинг дастлабки тўрт ойи - 884 млн. АҚШ долл.). Мазкур даврда жисмоний шахслар томонидан 1166 млн. АҚШ доллари сотиб олинди, ушбу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига (346 млн. АҚШ долл.) нисбатан 3,4 баробар ошди.

Шу билан бирга, жорий йилнинг апрель ойи сўнги ўн кунлигида жисмоний шахслар томонидан банкларга сотилган валюта ма-

блағларининг кунлик ўртача ҳажми биринчи ва иккинчи декадалардаги ўртача кунлик ҳажмларга нисбатан 2,5 баробар ўсиб, 9,6 млн. АҚШ долларини ташкил этди (биринчи ва иккинчи декадаларда - 3,8 млн. АҚШ доллари).

Жорий йилнинг январь-апрель ойлари давомида халқаро пул ўтказмалари орқали республикага келиб тушган валюта маблағлари ҳажми 1,3 млрд.АҚШ долларини ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 161 млн.АҚШ доллариға ёки 11 фоизга камайди.

Шунингдек, жорий йилнинг апрель ойи давомида халқаро пул ўтказмаларидан жами 250 млн.АҚШ доллари келиб тушиб, ушбу кўрсаткич март ойига нисбатан 15 фоизга камайди. Бунда ойнинг охириги ўн кунлигида халқаро пул ўтказмаларининг ўртача кунлик ҳажми ойнинг биринчи ва иккинчи декадаларига нисбатан 1,7 баробарга ошиши кузатилди (6,7 млн. АҚШ доллардан 11,5 млн. АҚШ доллариға).

II. ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИ ТАКЛИФИ

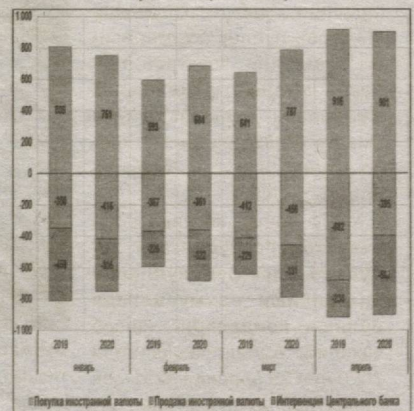
2020 йил январь-апрель ойларида ички валюта бозорида хорижий валютадаги умумий таклиф ҳажми 2,7 млрд. АҚШ долларини (Марказий банкнинг интервенцияларини ҳисобга олманган ҳолда) ташкил этиб, 2019 йилнинг дастлабки тўрт ойи кўрсаткичи даражасида бўлди.

Ҳисобот даврида ҳўжалик юритувчи субъектлар томонидан 1,71 млрд. АҚШ доллари сотилиб, ушбу кўрсаткич 2019 йилнинг мос даври даражасида бўлди.

Ички валюта бозоридаги таклиф манбалари

Ушбу даврда Марказий банкнинг валюта интервенциялари олтин-валюта захираларининг нейтраллиги принципиға асосланган ҳолда амалга оширилди. Жорий йил бошидан Марказий банк интервенциялари ҳажми 1,5 млрд. АҚШ доллариға тенг бўлиб, мазкур даврда маҳаллий ишлаб чиқарувчилардан сотиб олинган монетар олтин ҳажми доирасида амалга оширилди.

2019-2020 йилларнинг январь-апрель ойларида валюта биржасида амалга оширилган операциялар ҳажми (млн. АҚШ долл.)

2020 йилнинг январь-апрель ойларида импортни молиялаштириш манбалари таркибидан ички валюта бозоридан сотиб олинган маблағлар (конвертация) улуши 56 фоизни, хорижий валютадаги ўз маблағлари ҳисобига импортни молиялаштириш улуши 19 фоизни ташкил этди. 2019 йилнинг тегишли даврида ушбу кўрсаткичлар мос равишда 55 ва 21 фоизга тенг бўлган.

Cbu.uz

СЕНАТ ЯЛПИ МАЖЛИСИ: 2019 ЙИЛДА ТИЖОРAT БАНКЛАРИ ИҚТИСОДИЁТГА 208,6 ТРИЛЛИОН СЎМ КРЕДИТ ҚЎЙИЛМАЛАРИ АЖРАТГАН

1-бошланиши

Шунингдек, аҳолининг бандлигини таъминлаш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилган ижтимоий дастурлар доирасида жами 7,6 триллион сўм, шу жумладан, бевосита жисмоний шахсларга 4,9 триллион сўм миқдорда имтиёзли кредитлар ажратилган.

2020 йилда Марказий банк томонидан алоҳида эътибор қаратилиши зарур бўлган қатор вазифалар ҳам муҳокама қилинди.

Хусусан, 2020 йилнинг 1 январь ҳолатига мавжуд 30 та банкнинг 13 таси капиталда салмоқли давлат улуши мавжудлиги кўрсатилиб, банклар ва бизнес субъектларининг самарали ҳамкорлиги учун кенг шарт-шароитлар яратиш ва банк тизимида рақобат муҳитини яхшилаш мақсадларида банкларнинг иқтисодийдаги молиявий воситачилик ролини ошириш ҳамда банк тизимида хусусий капитал иштирокини кенгайтириш лозимлиги таъкидланди.

Ушбу масала юзасидан Сенатнинг тегишли қарори қабул қилинди.

ЎЗА

Маълумки, мамлакатимизда коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш даврида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш ва иқтисодий тармоқлари фаолият кўрсатишининг барқарорлигини таъминлаш мақсадида, тадбиркорлик субъектларига қатор солиқ имтиёзлари ва енгилликлар белгиланди.

САХОВАТПЕШАЛАРГА СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИ

Масалан, Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги (МДХ) давлатларини мисолида кўриладиган бўлса, хайрия ёрдам кўрсатишда солиқ имтиёзларни қўллаш ҳамма давлатларда ҳам мавжуд эмас, мавжудларида эса фақат кўрсатилган хайриянинг 3%дан 10%гача солиқ имтиёзларини ҳисоблашда чегириладиган харажатлар таркибига киритилади, холос.

Т.р	Давлатлар номи	Харажатни чегириш
1.	Азарбайжон	мавжуд эмас
2.	Арманистон	0,25%гача
3.	Беларусь	мавжуд эмас
4.	Қозоғистон	3 фоизгача
5.	Қирғизистон	10 фоизгача
6.	Малдова	10 фоизгача
7.	Россия федерацияси	мавжуд эмас
8.	Тожикистон	10 фоизгача
9.	Туркменистон	мавжуд эмас

Жумладан, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини ва тадбиркорлик субъектларини кўшимча қўллаб-қувватлаш бўйича Президентимизнинг 2020 йил 27 апрелдаги "Коронавирус пандемия даврида аҳоли ва тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-5986-сонли Фармони имзоланди.

Мазкур Фармонга асосан, Ўзбекистон "Маҳалла" хайрия жамоат фондига, "Саховат ва кўмак" фондига, "Ўзбекистон меҳр-шафқат ва саломатлик" жамоат фондига, шу жумладан уларнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, туманлар ва шаҳарлардаги бўлинмаларига, шунингдек, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан шакллантириладиган ижтимоий қўллаб-қувватлашга муҳтож бўлганлар рўйхатига киритилган жисмоний шахсларга бегараз бериладиган:

пул маблағлари ва товарлар (хизматлар) фойда солигини ҳисоблашда чегириладиган харажатлар сифатида қаралади;

товарлар (хизматлар) қўшилган қиймат солиғидан озод қилинади ва айланмадан олинмаган солиқ бўйича солиқ солиши объектига киритилмаслиги белгиланди.

Масалан, агар корхона 40 млн.сўмлик қишлоқ хўжалиги маҳсулотини хайрия учун жамғармага берган бўлса, шу миқдордан 15 фоизлик ҚҚС ставкаси бўйича бюджетга 6 млн.сўм тўламайди.

Бундан ташқари, тадбиркор ушбу хайрия қилган маблағлари чегириладиган харажатлари таркибига киритилиб, фойда солиғига тортилмайди.

Корхонанинг фойда солиғи базаси 100 млн.сўмни ташкил этган ҳолда, 15 фоизлик фойда солиғи ставкаси бўйича бюджетга 15 млн.сўм ўтказиши лозим эди. Лекин, фойда солиғи базаси хайрияга йўналтирилган маҳсулотнинг қиймати (хайрия - 40 млн.сўм)га камайтирилади (100 млн.сўм - 40 млн.сўм) ва ўша қисмидан фойда солиғи ҳисобламайди.

Шу ўринда, жаҳон тажрибасида хайрия ёрдам кўрсатиш солиқларининг тўлашдан қочишининг энг кўп тарқалган усулларини қўллашга замин яратишини таъкидлаб, бундай кўринишдаги ёрдам кўрсатишдан аста-секинлик билан воз кечилмоқда.

Шунга қарамадан, Президентимиз томонидан коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш даврида энг асосан аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлаш мақсадида, уларга кўрсатиладиган хайрия кўмаклари учун қатор солиқ имтиёзларини қўллаш бўйича Фармон қабул қилинди.

Шунингдек, Фармон билан 2020 йилда ходимга тўланадиган, жисмоний шахслардан олинмаган даромад солиғига тортилмайдиган моддий ёрдам суммаси меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 4,22 баравари (2,8 млн.сўм)дан 7,5-баравари (5,1 млн.сўм)гача оширилди.

Маълумот учун: хайрия ёрдамини бераётганлар ҳамда уларни олаётган жисмоний шахслар тўғрисида маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Президенти Хузуридаги давлат хизматини ривожлантириш агентлигининг "saxovat.argos.uz" сайтыда шаклланиб бормоқда.

Ушбу сайтда шаклланаётган маълумотлар юқорида қайд этилган Фармон билан белгиланган солиқ имтиёзларини қўллаш учун асос бўлиб ҳисобланади.

Шу ўринда, белгиланган солиқ имтиёзларини қўллаш учун саховатпеша тадбиркорлар томонидан кўрсатилаётган хайрия ёрдамлари тўғрисида маълумотларни агентликнинг қайд этилган сайтыга жойлаштириб борилиши сўралади.

Солиқ органлари, тегишли идоралардан олинмаётган маълумотлар асосида хайрия ёрдамини кўрсатаётган тадбиркорлик субъектлари ва уларни олаётган жисмоний шахсларга юқорида қайд этилган солиқ имтиёзларини тўғри ва тўлиқ қўллашлари бўйича амалий ёрдам кўрсатиб борадилар.

Давлат солиқ қўмитаси
Матбуот хизмати

МАҲАЛЛИЙ ЭКСПОРТЧИЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ КЕНГАЙТИРИЛДИ

Президентнинг 2020 йил 7 майдаги тегишли қарори имзоланди.

Биринчидан, экспорт қилувчиларнинг ташиш харажатлари энди автомобиль ва ҳаво транспортдан фойдаланишда ҳам компенсация қилинади (50%гача миқдорда). Эслатиб ўтамиз, дастлаб экспорт қилишда фақат темир йўл транспортда ташишга субсидиялар тақдим этиларди. 2020 йил 1 апрелдан буён амалга оширилган экспорт бўйича етказиб беришлар янги тартиб остига тушади.

Экспорт қилишда транспортда ташиш харажатларининг бир қисми компенсация қилинадиган маҳсулотлар рўйхати 68 позициягача кенгайтирилди. Республика ҳудудлари ва тармоқлари экспорт салоҳиятини ривожлантириш масалалари бўйича комиссия унга кейинги тузатишларни киритади. Шунингдек, у субсидиялар тақдим этиш шартлари ва миқдорларини белгилаш ҳамда тартибини тасдиқлаш, шунингдек, маҳсулот тури, ҳажми ва экспорт йўналишига қараб уларнинг қатъий миқдорларини белгилашга ҳақли.

Иккинчидан, 2021 йил 1 январга қадар товарларнинг божхона расмийлаштирувини амалга оширишда мажбурий тўловлар (барча турдаги) ва ижро ҳужжатлари бўйича қарздорлик мавжудлиги текширилмайди. Бу жисмоний шахсларга ҳам, юридик шахсларга ҳам тааллуқли.

Учинчидан, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги хузуридаги Экспортни рағбатлантириш агентлиги томонидан экспорт қилувчилар гаров сифатида суғурта хизматларидан фойдаланганда суғурта мукофотини қоплашга компенсациялар тақдим этилади.

norma.uz

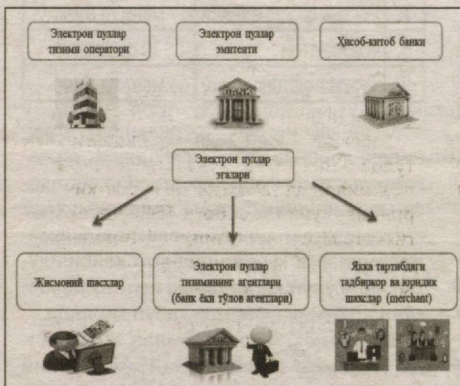
ЎЗБЕКИСТОНДА ЭЛЕКТРОН ПУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБИ БЕЛГИЛАНДИ

1-бошланиши

Қоидага кўра, эмитент, оператор, электрон пуллар тизимининг агенти, электрон пуллар эгаси, шунингдек, эмитент билан шартнома тузган банклар, тўлов ташкилотлари, яқка тартибдаги тадбиркорлар ва (ёки) юридик шахслар электрон пуллар тизимининг субъектлари ҳисобланади (1-расм). Бунда электрон пуллар тизимининг ишлашини таъминлайдиган банк ва (ёки) тегишли лицензияга эга бўлган тўлов ташкилоти – электрон пуллар тизимининг операторидир. Эмитент ёки эмитент бўлмаган бошқа банк оператор билан тузилган шартнома асосида электрон пуллар тизимининг ҳисоб-китоб банки сифатида фаолият юритиши мумкин.

Таъкидлаш жоизки, эмитент ўз фаолиятини бошлаши учун, энг аввало, электрон пулларни чиқариш ва реализация қилиши тўғрисида Марказий банкка белгиланган шаклдаги хабарнома ва унга илова сифатида оператор билан тузилган шартнома ҳамда электрон пуллар тизими субъектлари билан тузиладиган шартномалар намуналарини юбориши зарур.

Электрон пуллар тизимининг субъектлари

1-расм. Электрон пул тизими субъектлари

Мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжат билан электрон пуллар тизимида транзакцияларни оператор томонидан электрон пуллар тизими қоидаларига мувофиқ амалга оширилиши белгиланган. Ушбу қоидалар оператор ва эмитент ўртасида тузилган шартномага асосан тасдиқланади. Кўп эмитентли электрон пуллар тизимида эса ушбу қоидалар ҳар бир эмитент билан келишилган бўлиши талаб этилади.

ЭЛЕКТРОН ПУЛЛАРНИНГ ЧИҚАРИЛИШИ

Ҳужжатга мувофиқ, электрон пулларнинг чиқарилиши эмитент томонидан жисмоний шахс ёки электрон пуллар тизимининг агентидан қабул қилинган пул маблағлари доирасида электрон пуллар тизими қоидалари ҳамда электрон пулларни чиқариш, улардан фойдаланиш ва уларни қоплаш тўғрисидаги шартномага асосан амалга оширилади.

Эмитент томонидан электрон пулларнинг чиқарилиши учун жисмоний шахс нақд пул ёки нақд пулсиз шаклда пул маблағларини тақдим этиши зарур. Ушбу пул маблағлари эмитент томонидан ҳисоб-китоб банкида очилган махсус ҳисобвараққа кириш қилиниши таъминланади (2-расм).

Электрон пулларни жисмоний шахсга ва электрон пуллар тизимининг агентига реализация қилиш электрон пуллар тизими томонидан ҳар бир электрон пуллар эгаси учун шакллантириладиган электрон ҳамёнга эмитентдан сотиб олинган электрон пулларни кириш қилиш йўли билан амалга оширилади.

Эмитент ёки оператор билан тузилган шартнома асосида электрон пуллар тизимининг агенти

электрон ҳамёнга эга бўлган жисмоний шахсларга ушбу пулларни реализация қилиш ёки уларни қоплаш мақсадида электрон пулларнинг номинал қиймати бўйича унинг эгаси бўлган жисмоний шахсдан сотиб олиши мумкин.

Электрон ҳамёнларни тўлдириш

2-расм. Электрон ҳамёнларни тўлдириш йўллари

Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида эмитент томонидан чиқариладиган электрон пуллар фақат миллий валютада номиналлаштирилган бўлиши шарт.

Эмитент ва электрон пуллар тизимининг агенти томонидан электрон пулларни чиқаришда унинг эгасига электрон пулларни реализация қилинганлиги ва электрон пулларнинг эгаси электрон пулларни сотиб олганлигини тасдиқловчи квитанция ёки бошқа тасдиқловчи ҳужжат қоғоз шаклда ёки электрон шаклда тақдим этилади. Мазкур квитанцияда кўрсатилиши мажбурий бўлган реквизитлар, хусусан,

- **агент, эмитент ва операторнинг номи;**
- **операциянинг амалга оширилган санаси ҳамда вақти;**
- **амалга оширилган операциянинг тартиб рақами;**
- **реализация қилинган электрон пуллар суммаси;**
- **электрон пуллар эгасига тегишли электрон ҳамённинг идентификация коди;**
- **ундириладиган воситачилик ҳақи миқдори кўрсатилиши шарт.**

ЭЛЕКТРОН ПУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ

Қоидага кўра, электрон пулларнинг эгаси бўлган жисмоний шахс электрон пуллардан тўловларни ва электрон пуллар тизимининг қоидаларида белгиланган ҳамда Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига зид бўлмаган шартлар асосида эгасидан электрон пулларни мазкур тизимнинг бошқа иштирокчисига ўтказиш орқали бошқа операцияларни амалга ошириш мақсадида фойдаланади (3-расм).

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида реализация қилинган товарлар, ишлар ва хизматлар учун тўловларни амалга оширишда фақат республикамиз ҳудудида чиқарилган электрон пуллар қабул қилиниши белгиланган.

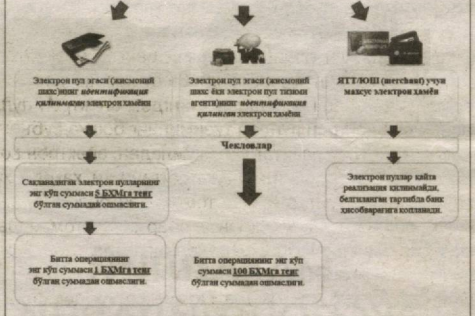
Электрон пулдан фойдаланиш

3-расм. Электрон пулдан фойдаланиш йўналишлари

Электрон пуллар тизимида ҳар бир электрон пуллар эгасига мазкур тизим қоидалари, электрон пулларни чиқариш, фойдаланиш ва уларни қоплаш тўғрисидаги шартнома ҳамда эмитент ва оператор ўртасида тузилган шартномага мувофиқ электрон ҳамён шакллантирилади ёки олдиндан тўланган карта (prepaid card) кўринишида эмитент, оператор ёки электрон пуллар тизимининг агенти томонидан бериллади (4-расм).

Электрон ҳамён турлари

4-расм. Электрон пул тизимидаги электрон ҳамён турлари

Оператор электрон пулларни айирбошлаш операцияларини турли электрон пуллар тизимлари ҳамда кўп эмитентли электрон пуллар тизими доирасида амалга ошириши мумкин.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси норезиденти томонидан чиқарилган чет эл валютасида номиналлаштирилган электрон пулларни айирбошлаш операциялари мазкур субъект билан шартномаси мавжуд бўлган тақдирда эмитент томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилган.

Электрон пуллар эгаси товарлар, ишлар ва хизматларни харид қилиш учун яқка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахсларга тўловни амалга ошириш мақсадида электрон пулдан фойдаланиши мумкин. Бунда эмитент ёки оператор томонидан яқка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахсларга махсус электрон ҳамёнларидидаги электрон пуллар мазкур тизимда қайта реализация қилинишига йўл қўйилмайди.

ЭЛЕКТРОН ПУЛЛАРНИ ҚОПЛАШ

Эмитент электрон пуллар эгаси томонидан тақдим қилинган электрон пулларни мазкур тизим қоидалари ҳамда эмитент ва электрон пуллар эгаси

4-бошланиши

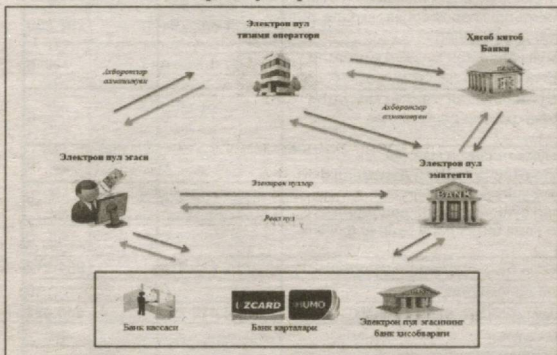
ўртасида тузилган электрон пулларни чиқариш, улардан фойдаланиш ва уларни қоплаш тўғрисидаги шартномага мувофиқ нақд пулга алмаштириш ёки нақд пулсиз маблағларни электрон пуллар эгасининг банк ҳисобварағига кириш қилиш орқали қоплайди (5-расм). Бунда эмитент томонидан:

электрон пуллар эгаси – жисмоний шахснинг банк ҳисобварағига тегишли сумма кириш қилинган ёки унга нақд пул маблағи берилган пайтдан бошлаб;

электрон пуллар эгаси – яқка тартибдаги тадбиркор ва (ёки) юридик шахснинг банк ҳисобварағига тегишли маблағ кириш қилинган пайтдан бошлаб электрон пуллар қопланган ҳисобланади.

Эмитент томонидан электрон пулларни қоплаш операцияси амалга оширилганлиги тўғрисида электрон пуллар эгасига қўғоз ёки электрон шаклда қвтанария берилади.

Электрон пулларни қоплаш

5-расм. Электрон пул тизимида электрон пулни қоплаш жараёни

Шу ўринда эътибор қаратиш керак, эмитент электрон пулларни чиқариш бўйича фаолиятини тугатадиган тақдирда, камида ўттиз кун олдин Марказий банкка мазкур белгиланган шаклда хабарнома юборади ва бу ҳақида ўзининг расмий веб-сайтида эълон қилиши, шунингдек, электрон пуллар эгаларини ва электрон пуллар тизимининг бошқа субъектларини оммавий ахборот воситалари, жумладан, электрон воситалар орқали мазкур фаолиятни тугатаётганлиги ҳақида хабардор қилиши зарур. Агар эмитент томонидан белгиланган муддат якунлангандан сўнг электрон пуллар эгаси томонидан мурожаат қилинмаган тақдирда, уларнинг электрон ҳамёнидаги электрон пуллари эмитент томонидан мажбурий равишда қопланади. Эмитент томонидан мажбурий равишда қопланганидан сўнг электрон пуллар эгалари белгиланган тартибда шахсини тасдиқловчи ҳужжат ёки уларга олдиндан юборилган кодли маълумотни тақдим этиш орқали пул маблағларини олишлари мумкин.

Шу билан бирга, ҳужжатда электрон пуллар тизимида хавфсизликни таъминлаш ва рискларни бошқариш борасида ҳам эмитент ва оператор томонидан амалга оширилиши зарур бўлган чора-тадбирлар батафсил ёритилган.

Умуман олганда, мамлакатимизда тўлов хизматлари бозорини кенгайтириш орқали электрон тижоратни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, товарлар (хизматлар)ни интернет тармоғи орқали реализация қилиш бўйича замонавий механизм ва тартиб-таомилларни жорий қилиш, маҳаллий тадбиркорлик субъектларининг товарлари ва хизматларини сотиш географиясини кенгайтириш ва ҳажмини ошириш кўзда тутилган. Шунингдек, тўлов хизматлари бозоридида замонавий тўлов имкониятларини шакллантириш орқали электрон пуллар тизимининг субъектлари ҳисобланган жисмоний шахслар ва тадбиркорлик субъектлари учун харажатларни оптималлаштириш бўйича қўшимча имкониятлар ҳозирланади.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси норезидентини билан шартнома имзолаган эмитент томонидан мазкур норезидентнинг чет эл валютасида номиналлаштирилган электрон пулларини айирбошлаш операцияларининг амалга оширилиши натижасида маҳаллий электрон пул тизимларининг хорижий электрон пул тизимларига интеграция қилинишига шарт-шароит яратилади.

Бир сўз билан айтганда, электрон пуллар тизимининг яратилиши ва жорий этилиши инновацион тизимли жараён бўлиб, ҳисоб-китобларни амалга оширишда замонавий IT ва технологик ечимларга асосланган ҳолда тўловларни тезкор ва қулай усулда амалга ошириш имконини беради. Бунда айнан "Ўзбекистон Республикаси ҳудудида электрон пулларни чиқарилиши ва муомалада бўлиши қоидалари" ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилади.

2020 ЙИЛ I ЧОРАГИ УЧУН ТЎЛОВ БАЛАНСИ ЖОРИЙ ОПЕРАЦИЯЛАР ҲИСОБИНИНГ ДАСТЛАБКИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Марказий банк томонидан 2020 йилнинг I чораги якуни бўйича тўлов баланси жорий операциялари ҳисобининг дастлабки кўрсаткичлари тайёрланди.

Дастлабки кўрсаткичлар тезкор маълумотлар ва экспертлик баҳолашлар асосида тузилганлиги боис, улар якуний маълумотлар билан фарқ қилиши мумкин.

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, тўлов балансининг жорий операциялар ҳисоби дефицити 2019 йилнинг I чорагига нисбатан (1,0 млрд. АҚШ долларидан) 18 фоизга камайиб, 2020 йил I чорагида 864 млн. АҚШ долларини ташкил қилди.

Жаҳон бозорларида энергия ресурслари нархининг тушиши, шунингдек, жаҳон иқтисодиёти ўсиш суръатларининг секинлашиши **товарлар ва хизматлар экспорти ҳажмига ўз таъсирини кўрсатиб**, ўтган йилнинг мос давридаги 3,7 млрд. АҚШ доллари ўрнига 3,3 млрд. АҚШ долларини ташкил этди. Шу билан бирга, Ўзбекистон томонидан экспорт қилинадиган айрим биржа товарлари нархларининг ошиши мазкур йўқотишлар ўрнини қисман қоплади.

Товарлар ва хизматлар импорти ўтган йилнинг мос даврига (5,9 млрд. АҚШ доллари) таққослаганда АҚШ 5,4¹ млрд. долларини ташкил этди. Импорт таркибида машина ва ускуналар (30 фоиз), металллар ва ундан тайёрланган маҳсулотлар (14 фоиз), кимё саноати маҳсулотлари (11 фоиз) ҳамда транспорт воситалари (10 фоиз) гуруҳлари салмоқли улушга эга. Натижада савдо балансининг манфий сальдоси 2019 йил I

чорагига нисбатан 9 фоизга яхшиланиб, 2,0 млрд. долларни ташкил этди.

Резидентларга келган трансчегаравий пул ўтказмаларининг (1,0 млрд. АҚШ доллари) кичик ўсиши ҳисобида бирламчи даромадлар ва трансфертларнинг ижобий сальдоси ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўзгармасдан қолди.

Ўз навбатида, норезидентларнинг инвестицион даромадлари (қарзлар ва хорижий инвестициялар бўйича) 422 млн. АҚШ долларини ташкил этди.

Ўзбекистоннинг 2020 йил I чораги учун тўлов баланси, халқаро инвестицион позицияси ва ташқи қарзи кўрсаткичларининг якуний ҳисоботи ТБҚБ методологиясига мувофиқ тузилиб, фойдаланувчиларга 2020 йилнинг июнь ойи якунига қадар тақдим қилинади.

2020 ЙИЛ I ЧОРАК УЧУН ТЎЛОВ БАЛАНСИ ЖОРИЙ ОПЕРАЦИЯЛАР ҲИСОБИНИНГ ДАСТЛАБКИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Кўрсаткичлар	2020 йил I чорак	2019 йил учун	2019 й.			
			I чорак	II чорак	III чорак	IV чорак
Жорий операциялар ҳисоби	-863,88	-3 244,49	-1 055,10	-711,25	32,51	-1 510,65
Савдо баланси (товарлар ва хизматлар)	-2 051,08	-9 574,07	-2 255,98	-2 403,01	-1 996,04	-2 919,03
Экспорт	3 313,75	16 993,44	3 681,14	4 202,77	4 996,20	4 113,32
Импорт	5 364,83	26 567,50	5 937,12	6 605,79	6 992,25	7 032,35
Товарлар баланси	-1 585,84	-7 308,01	-1 701,94	-1 880,61	-1 388,71	-2 336,73
Экспорт	2 708,33	13 898,63	3 045,02	3 414,12	4 146,60	3 292,88
Импорт	4 294,18	21 206,63	4 746,97	5 294,74	5 535,31	5 629,62
Хизматлар баланси	-465,24	-2 266,06	-554,04	-522,40	-607,33	-582,29
Экспорт	605,42	3 094,81	636,12	788,65	849,60	820,44
Импорт	1 070,65	5 360,87	1 190,15	1 311,05	1 456,94	1 402,73
Бирламчи даромадлар баланси	185,69	875,03	338,19	392,56	314,18	-169,91
Кредит	631,13	2 953,53	759,50	788,99	746,79	658,26
Дебет	445,44	2 078,51	421,31	396,43	432,60	828,17
Иккиламчи даромадлар баланси	1 001,51	5 454,55	862,69	1 299,20	1 714,37	1 578,29
Кредит	1 132,02	6 040,29	1 007,43	1 448,14	1 857,65	1 727,07
Дебет	130,52	585,74	144,74	148,94	143,28	148,78

¹маълумотлар тўлов баланси ва халқаро инвестицион позиция бўйича қўлланма (ТБҚБ) услубига мувофиқ тузилган бўлиб, Давлат статистика қўмитасининг савдо баланси кўрсаткичларидан фарқ қилиши мумкин

“ТУРКИСТОН” ХУСУСИЙ АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРAT БАНКИ

Рўйхат рақами: ЎзР МБнинг 2017 йил 21 октябрдаги 57- рақамли лизенцияси
Юридик манзил: 100208, Тошкент шаҳри, Заргарлик кўчаси, 48А.

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йил 31 декабрь
ҳолатига кўра (минг сўмда.)

№	Моддалар	2019 йил	2018 йил
	Активлар		
10	Нақд пуллар	18 696 993	8 859 984
20	Ўзбекистон Республикаси Марказий банкдан олинган лозим бўлган маблағлар	84 993 267	43 105 555
30	Бошқа банклардаги маблағлар	26 883 043	304 808
40	Олди-сотди учун мўлжалланган қимматли қоғозлар — Савдо		
41	— Носавдо		
50	Ҳосила молиявий воситалар		
60	Инвестициялар — сотиш учун мўлжалланган мавжудлари		
61	— сўндирилгунча ушлаб туриладиганлари		
70	Тескари РЕПО		
80	Мижозларга берилган кредит ва бўнақлар:	796 521 679	381 429 960
81	Манфий: эҳтимолий зарарлар бўйича захиралар	8 615 183	2 860 311
82	Соф кредит ва бўнақлар	788 415 037	378 561 003
90	Молиявий ижара	23 063 453	2 656 494
100	Тобеъ ҳўжалик жамиятларига инвестициялар	77 000	40 000
101	Қўшма корхоналарга инвестициялар		
110	Гудвилл		
120	Асосий воситалар (соф баланс бўйича)	60 359 876	58 290 458
130	Номоддий активлар (соф баланс қиймати бўйича)	2 510 031	409 840
140	Бошқа шахсий мулклар	180 000	-
150	Солиқ талаблари	1 781 305	577 609
160	Бошқа активлар	19 264 358	55 113 486
170	ЖАМИ: АКТИВЛАР	1 026 224 363	547 919 237
	Мажбуриятлар		
	Депозитлар		
181	Талаб қилиб олинмайдиганлари	223 210 303	59 369 801
182	Жамғарма	30 322	57 285
183	Муддатли	526 172 793	293 394 247
184	Депозитли сертификатлар		
185	Хукумат висобварақлари		
190	Жами: депозитлар	749 413 418	352 821 333
200	Марказий банка тўланадиганлари		
210	Хукуматга ажратилганлари		
220	Бошқа банкларга ажратилганлари	129 932 219	83 423 804
230	РЕПО ва бошқа қарз воситалари		
240	Ҳосила молиявий воситалар		
250	Солиқ мажбуриятлари	843 052	905 340
260	Бошқа мажбуриятлар	6 087 928	2 460 042
270	Чиқарилган қарз қимматли қоғозлар		
280	Жами: мажбуриятлар	886 276 617	439 610 519
	Хусусий капитал		
300	Олдий акциялар	117 490 180	101 199 634
310	Имтиёзли акциялар		
320	(Қайта сотиб олинган хусусий акциялар)		
330	Жами: Акциядорлик капитали	117 490 180	101 199 634
340	Қайта баҳоланган бўйича захиралар	2 993 381	2 993 381
350	Тақсимланмаган фойда	19 464 185	4 115 703
360	Жами: хусусий капитал	139 947 746	108 308 718
370	ЖАМИ: Мажбурият ва хусусий капитал	1 026 224 363	547 919 237

ФОЙДА, ЗАРАР ВА БОШҚА УМУМИЙ ДАРОМАДГА ОИД ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йил
31 декабрь ҳолатига кўра (минг сўмда.)

№	Моддалар	2019 йил	2018 йил
	Активлар		
	Фоишли даромадлар		
11	Кредитлар бўйича фоишли даромадлар	101 861 260	44 393 250
12	ЎзР МБ ва бошқа банклар ҳисобварақлари бўйича фоишли даромадлар	1 832 754	297 259
13	Сотиш учун мўлжалланган мавжуд қимматли қоғозлар бўйича фоишли даромадлар — савдо	0	0
14	Сотиш учун мўлжалланган мавжуд қимматли қоғозлар бўйича фоишли даромадлар — носавдо	0	0
15	Сотиш учун мўлжалланган мавжуд инвестициялар бўйича фоишли даромадлар	0	0
16	Сўндирилгунча ушлаб туриладиган инвестициялар бўйича фоишли даромадлар	0	0
17	РЕПОнинг тескари битимлари бўйича фоишли даромадлар	0	0
18	Молиявий ижара бўйича фоишли даромадлар	718 276	954 912
19	Бошқа фоишли даромадлар	0	0
20	Жами: фоишли даромадлар	104 412 290	45 645 421
	Фоишли харажатлар		
31	Талаб қилиб олингунга қадар ушлаб туриладиган депозитлар бўйича фоишли харажатлар	(2 584 166)	(358 582)
32	Жамғарма депозитлар бўйича фоишли харажатлар	(1)	(1 263)
33	Муддатли депозитлар бўйича фоишли харажатлар	(48 788 473)	(14 495 156)
34	Депозитли сертификатлар бўйича фоишли харажатлар	0	0
35	Хукумат ҳисобварақлари бўйича фоишли харажатлар	0	0
36	ЎзР МБ ҳисобварақларига тўловлар бўйича фоишли харажатлар	(63 696)	0
37	Бошқа банклар ҳисобварақларига тўловлар бўйича фоишли харажатлар	(8 072 852)	(7 240 377)
38	Бошқа қарз воситалари бўйича фоишли харажатлари	0	0
39	Муомалага чиқарилган қарз қимматли қоғозлар бўйича фоишли харажатлар	0	0
40	РЕПО битимлари бўйича фоишли харажатлар	0	0
41	Бошқа фоишли харажатлар	0	0
50	Жами: фоишли харажатлар	(59 509 188)	(22 095 378)
60	Соф фоишли даромад	44 903 102	23 550 043
70	Кредитлар бўйича эҳтимолий зарарларни баҳоланган захираси	(6 690 369)	(1 539 920)
80	Захиранин баҳоланган чегараланганидан кейинги соф фоишли даромад	38 212 733	22 010 123
	Фоишсиз даромад		
91	Воситачилик ва хизмат учун тўланган даромад	12 449 532	11 269 217
92	Воситачилик ва хизмат учун қилинган харажат	(3 748 477)	(3 224 448)
93	Савдо амалиётлари бўйича фойда (зарар)		
94	Валюта амалиётлари бўйича фойда (зарар)	5 067 227	332 583
95	Дивидендлар кўринишидаги даромадлар	0	16 398
96	Инвестициялар бўйича фойда (зарар)	37 000	0
97	Тобеъ ҳўжалик жамиятлари ва қўшма корхоналар бўйича фойда (зарар)	0	0
98	Соф пулли моддалар бўйича фойда (зарар)	0	0
99	Бошқа операцион даромадлар	1 403 646	2 081 443
100	Жами: фоишсиз даромадлар	15 208 928	10 475 193
	Операцион харажатлар		
111	Иш ҳақи ва ходимларга ажратилган бошқа харажатлар	(15 109 899)	(10 606 149)
112	Ижара ва таъминот бўйича харажатлар	(3 720 107)	(3 094 016)
113	Транспорт ва хизмат сафари бўйича харажатлар	(190 556)	(196 650)
114	Маъмурий харажатлар	(1 378 491)	(859 015)
115	Асосий воситаларнинг эскириши	(2 097 341)	(1 516 376)
116	Амортизация— Номоддий активлар	(148 578)	(120 783)
117	Сугурта, солиқ ва бошқа тўловлар бўйича харажатлар	(2 668 330)	(4 487 894)
118	Эҳтимолий зарарлар захирасини баҳоланган	(1 692 787)	
119	Бошқа операцион харажатлар	(1 341 718)	(1 830 824)
120	Жами: операцион харажатлар	(28 347 807)	(22 711 707)
130	Даромад (фойда) солигига қадар олинган соф фойда (зарар)	25 073 854	9 773 609
140	Даромад (фойда) солигини баҳоланган	(5 392 729)	(2 687 469)
150	Соф фойда	19 681 125	7 086 140
160	Ҳар бир акцияга тўғри келадиган базавий фойда	182,52	132,92
170	Ҳар бир акцияга тўғри келадиган умумий фойда	182,52	132,92

ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ ҲАРАКАТИГА ОИД ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йил 31 декабрь ҳолатига кўра (минг сўмда.)

6-бошланиши

№	Моддалар	2019 йил	2018 йил
	Операцион фаолиятдаги пул маблағлари ҳаракати		
20	Олинган фойдалар	91 723 328	42 378 323
30	Тўланган фойдалар	(58 533 336)	(22 205 550)
40	Воситачилик ва хизмат ҳақи сифатида олинган пул маблағлари	12 449 532	11 350 062
50	Воситачилик ва хизмат кўрсатиш учун тўланган пул маблағлари	(3 748 477)	(3 224 448)
60	Дилинг операциялари буйича соф ўлаштирилган фойда (зарар)	0	0
70	Хорижий валюталар билан боғлиқ операциялар буйича соф ўлаштирилган фойда (зарар)	0	0
80	Олинган дивидендлар	0	16 398
90	Ҳисобдан чиқарилган кредитларнинг қопланиши	1 155 097	1 744 028
100	Бошқа операцион даромадлар	248 534	337 415
110	Етказиб берувчи ва ходимларга тўланган пул маблағлари	(23 978 769)	(20 691 300)
120	Даромад (фойда) буйича тўланган солиқ	(6 542 365)	(2 765 169)
130	Операцион фаолиятга инфляциянинг таъсири	0	0
140	Операцион активлар ва мажбуриятлардаги ўзгаришларга қадар амалга оширилган операцион фаолиятдан пул оқимлари	12 773 544	6 939 759
150	Операцион активларнинг соф (кўпайиши) камайиши :		
151	Марказий банкнинг мажбурий захираси буйича соф (кўпайиш) камайиш	(39 270 134)	2 961 835
152	Савдо қиммат қозғалардаги соф (кўпайиш) камайиш		
153	Сотиб олинган ва сотилган опционларнинг соф (кўпайиши) камайиши		
154	Банкларга кредит ва бўнақларнинг соф (кўпайиши) камайиши	(222 684)	1 916 605
155	Мижозларга кредит ва бўнақларнинг соф (кўпайиши) камайиши	(436 015 865)	(247 229 970)
156	Бошқа активларнинг соф (кўпайиши) камайиши	46 184 576	(8 692 970)
160	Операцион мажбуриятларнинг соф(камайиши) камайиши :		
161	Депозитлардаги соф кўпайиш (камайиш)	396 592 085	198 722 710
162	ЎЗР МБ ва ҳукумат ҳисобварақларига тўловларнинг соф кўпайиши (камайиши)		
163	Бошқа банклар ҳисобварақларига тўловларнинг соф кўпайиши (камайиши)	46 508 415	1 659 745
164	Савдо мажбуриятлари буйича соф кўпайиш (камайиш)		
165	Бошқа мажбуриятлар буйича соф кўпайиш (камайиш)	3 565 598	1 777 627
170	Операцион фаолиятдан олинган соф пул маблағлари	30 115 535	(41 944 659)
	Инвестициявий фаолиятдан олинган пул маблағлари оқими		
190	Молиявий ижара буйича киримлар	0	0
200	Операцион фаолият сифатида таснифланганларидан ташқари, қимматли қозғаларни харид қилиш	0	0
210	Продажа ценных бумаг, кроме классифицируемых как операционная деятельность	0	0
220	Тобёе, шўъба ҳўжалик жамиятлари ва қўшма корхоналарни харид қилиш, эга бўлинган пул маблағлари чегириб ташланганидан кейин	0	0
230	Тобёе, шўъба ҳўжалик жамиятлари ва қўшма корхоналарнинг чиқариб юборилиши, эга бўлинган пул маблағлари чегириб ташланганидан кейин	0	500 500
240	Асосий воситалар, номоддий активлар ва бошқа узак мuddатли активларни харид қилиш	(6 448 053)	(51 486 839)
250	Асосий воситалар, номоддий активлар ва бошқа узак мuddатли активларни сотиш	698 118	587 393
260	Инвестициявий фаолиятга инфляциянинг таъсири	0	0
270	Инвестициявий фаолиятдан олинган соф пул маблағлари	(5 749 935)	(50 398 946)
	Молиявий фаолиятдаги пул оқимлари		
290	Қара қимматли қозғалари ва омонат маблағларидан тушган тушум	0	0
300	Қара қимматли қозғалари ва омонат маблағлари буйича тўловлар	0	0
310	Молиявий ижаралар буйича тўловлар	0	0
320	Акцияларни муомиллага чиқариш	12 836 379	62 728 681
330	Акцияларни бекор қилиш	0	0
340	Ўз акцияларни сотиб олиш	0	0
350	Сотиб олинган ўз акцияларни сотиш	0	0
360	Пулли дивидендларнинг тўлови	(756 851)	(933 343)
370	Молиявий фаолиятга инфляциянинг таъсири	0	0
380	Молиявий фаолиятдан олинган соф пул маблағлари	12 079 528	61 795 338
390	Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларига валюта айирбошлаш курсидаги ўзгаришларнинг таъсири	2 365 010	2 435 848
400	Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларига инфляциянинг таъсири	0	0
410	Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларидаги соф кўпайиш (камайиш)	38 810 138	(28 112 419)
420	Йил бошидаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	44 064 546	72 176 965
430	Йил охиридаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	82 874 684	44 064 546

КАПИТАЛДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ҲАҚИДАГИ ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йил 31 декабрь ҳолатига кўра (минг сўмда.)

№		Устав капитал	Қўшилган капитал	Қайта сотиб олинган ўз акциялари	Жами: акциядорлик капитал	Захиралар	Тақсимланмаган фойда	Жами: хусусий капитал
10	2018 йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ	32 284 034	0	0	32 284 034	4 670 636	2 649 570	39 604 240
20	Ҳисобдаги ўзгаришлар самараси, солиқ чегирилганда :							
30	— қайта ҳисобдан сўнг							
40	Ҳисобот даврида юзга келган:							
70	Соф фойда	0	0	0	0	0	7 086 140	7 086 140
80	Соф тан олинган фойда (зарар)	0	0	0	0	0	7 086 140	7 086 140
90	Оддий акциялар буйича дивидендлар, ўтган йилдан аввалги йил ҳисобига кўра	6 186 919	0	0	6 186 919	0	(7 120 262)	(933 343)
100	Имтиёзли акциялар буйича дивидендлар, ўтган йилдан аввалги йил ҳолатига кўра	0	0	0	0	0	0	0
110	Конвертиртация қилинадиган облигациялар — улушли таркиб	0	0	0	0	0	0	0
120	Қайта сотиб олинган ўз акцияларнинг хариди / сотуви	0	0	0	0	0	0	0
130	Акцияларни чиқариш	62 728 681	0	0	62 728 681	0	0	62 728 681
140	Захира капиталга ажратмалар	0	0	0	0	255 000	(255 000)	0
150	2017 йил якуни буйича муфот тўловлари	0	0	0	0	0	(177 000)	(177 000)
160	2019 йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ	101 199 634	0	0	101 199 634	4 925 636	2 183 448	108 308 718
170	Ҳисобот даврида юзга келган:							
180	Соф фойда	0	0	0	0	0	19 681 125	19 681 125
190	Соф тан олинган фойда(зарар)	0	0	0	0	0	19 681 125	19 681 125
200	Ўтган йилнинг оддий акциялари буйича дивидендлар	3 454 167	0	0	3 454 167	0	(4 211 018)	(756 851)
210	Ўтган йилги имтиёзли акциялар буйича дивидендлар	0	0	0	0	0	0	0
220	Конвертиртация қилинадиган облигациялар — улушли таркиб	0	0	0	0	0	0	0
230	Қайта сотиб олинган ўз акцияларнинг хариди / сотуви	0	0	0	0	0	0	0
240	Акцияларни чиқариш	12 836 379	0	0	12 836 379	0	0	12 836 379
250	Захира капиталга ажратмалар	0	0	0	0	400 000	(400 000)	0
260	Бошқалар	0	0	0	0	0	(121 625)	(121 625)
270	2019 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	117 490 180	0	0	117 490 180	5 325 636	17 131 930	139 947 746

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "PKF MAK ALYANS" МЧЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 30 январдаги АФ 00531-сонли лицензияси) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот банкнинг 2019 йил 31 декабрь ҳолати буйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хулосасида бор.

Хизматлар лицензияланган.

ЯНГИ ХИЗМАТ

ҲАМ ҚУЛАЙ, ҲАМ ТЕЗ

Бугунги карантин шароитида барча ўзи учун энг қулай ва ишончли бўлган хизматлардан масофавий фойдаланмоқда. Ҳар қандай тўловларни онлайн амалга оширишга ҳаракат қиляпти.

Яъни, бир уриниш билан ортиқча оврагарчиликларсиз юмушларини ҳал этиб, уйдан чиқмаган ҳолда оламни қутқаришга ҳисса қўшмоқда. Айти шу жиҳатни инобатга олган ҳолда, "Туронбанк" жамоаси ўз мижозлари учун халқаро пул ўтказмалари тизимида энг қулай, осон ва оптимал хизматларни тақдим этишни бошлади.

Эндиликда, чет элдан пул жўнатмоқчи бўлган яқинингизга "Туронбанк" да очилган "UzCard" миллий валютадаги картангизнинг рақамларини айтишингизнинг ўзи кифоя. У эса Unistream халқаро пул ўтказмалари тармогининг ҳар қандай хизмат кўрсатиш шохобчаси орқали бир ҳаракат билан маблағи дақиқалар ичида сизнинг онлайн ҳамингизга жойлаб қўяди. Аҳамиятлиси шундаки, бунда сиздан ортиқча маълумотларни тақдим этиш талаб этилмайди ва фақатгина "Туронбанк"нинг миллий валютадаги пластик картасига эга бўлишингизнинг ўзи етарли.

Банк Ахборот хизмати

"RUSTAM KREDIT" МЧЖНИНГ

Рўйхат рақами: ЎзР МБнинг 2015 йил 12 сентябрдаги 38-рақамли лицензияси
Юридик манзил: 100100, Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Усмон Носир кўчаси, 55 уй

БАЛАНС ҲИСОБОТИ
2019 йил 31 декабрь

КОД	ТАЪРИФ	КЎРСАТКИЧЛАР	МИНГ СЎМ
		АКТИВЛАР	
10	10100	Кассадаги нақд пуллар ва бошқа тўлов ҳужжатлари	31 957
20	10500	Банкларга қўйилган депозитлар ва бошқа маблағлар	253 241
30	16300	Олиниши лозим бўлган ҳисобланган фоизлар	68 675
50	12401+12405+12409+15701+15705	Кредитлар (микрокредит, микроқарз, истеъмол), брутто	
51	12499+15799	Минус: кредитлар бўйича қўрилиши мумкин бўлган зарарлар захираси	
52		Кредитлар, соф (50 код - 51 код)	1 786 555
70	16500	Асосий воситалар, соф	64 146
80	16600	Номоддий активлар, соф	0
90	16701	Бошқа хусусий мулклар а. Минус: Қўрилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш захираси	
92		б. Бошқа хусусий мулклар, соф (90 код-91 код)	0
100	19900+16400	Бошқа активлар	270 480
110		Жами активлар (10+20+30+52+70+80+92+100) МАЖБУРИЯТЛАР ВА КАПИТАЛ	2 475 055
		МАЖБУРИЯТЛАР	
210	21400+21600	Тўланиши лозим бўлган кредитлар ва қарзлар	0
220	22100	Лизинг бўйича мажбуриятлар	0
230	22400	Тўланиши лозим бўлган фоизлар	0
240	22500	Тўланиши лозим бўлган ҳисобланган солиқлар	0
250	22800	Муддати узайтирилган даромадлар	0
260	29800	Бошқа мажбуриятлар	3 725
270		Жами мажбуриятлар (210+220+230+240+250+260) КАПИТАЛ	3 725
310	30301	Устав капитали	500 000
320	30903	Умумий захира фонди	75 000
330	30905	Текинга олинган мулклар	0
350	31203	Тақсимланмаган фойда	611 957
360	30908	Бошланғич қийматга нисбатан баҳолаш қийматининг ошган суммаси	0
370	(40000-50000) +/- 31206	Жорий йил фойдаси (зарар)	1 284 373
380		Жами капитал (310+320+330+350+360+370)	2 471 330
390		Жами мажбуриятлар ва капитал (270+380)	2 475 055

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "FTF-LEA-AUDIT" МЧЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2019 йил 1 апрелдаги АФ 00747-сонли лицензияси) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот микрокредит ташкилотининг 2019 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хулосасида бор.

Хизматлар лицензияланган.

МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАР
ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТИ
2019 йил 31 декабрь

КОД	ТАЪРИФ	КЎРСАТКИЧЛАР	МИНГ СЎМ
		1. ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР	
110	40400	Банклардаги депозитлар бўйича фоизли даромадлар	0
120	42000	Жисмоний шахсларга берилган микроқарзлар бўйича фоизли даромадлар	1 323 803
160	44700+44900	Бошқа фоизли даромадлар	0
170		Жами фоизли даромадлар (110+120+160)	1 323 803
		2. ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР	
210	50600	Жалб қилинган қарз маблағлари бўйича фоизли харажатлар	0
220	53101	Банклардан олинган кредитлар бўйича тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
230	53105+53195+53196	Бошқа кредиторларга тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
240	54400	Лизинг (микрولىзинг) бўйича фоизли харажатлар	0
250	54900	Бошқа фоизли харажатлар	0
260		Жами фоизли харажатлар (210+220+230+240+250)	0
310		3. КРЕДИТЛАР БЎЙИЧА ҚЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗАРАРЛАРНИ БАҲОЛАШГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР (170-260)	1 323 803
320	56802+56842	Минус: Кредитлар бўйича қўрилиши мумкин бўлган зарарларни баҳолаш	0
330		Кредитлар бўйича қўрилиши мумкин бўлган зарарлар баҳолагандан сўнг соф фоизли даромадлар (310-320)	1 323 803
		4. ФОИЗСИЗ ДАРОМАДЛАР	
410	45201	Хизматлар ва бошқа воситачилиқдан олинган даромадлар	0
440	45900	Бошқа фоизсиз даромадлар	590 748
450		Жами фоизсиз даромадлар (410+440)	590 748
		5. ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР	
510	55106	Кўрсатилган хизматлар ва воситачилиқ харажатлари	28 392
520	55900	Бошқа фоизсиз харажатлар	5 300
530		Жами фоизсиз харажатлар (510+520)	33 692
600		6. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАРГАЧА СОФ ФОЙДА (330+450-530)	1 880 860
		7. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР	
710	56100	Ходимлар иш ҳақи ва улар учун қилинган бошқа харажатлар	269 959
720	56200	Ижара ва таъминот харажатлари	56 045
730	56300	Хизмат сафари ва транспорт харажатлари	1 560
740	56400	Маъмурий харажатлар	36 298
750	56500	Репрезентация ва хайрия	7 602
760	56600	Эскириш харажатлари	17 901
770	56700	Сугурта, солиқ ва бошқа харажатлар	30 225
780		Жами операцион харажатлар (710+720+730+740+750+760+770)	419 592
800	56800-56802-56842	8. КРЕДИТЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛМАГАН ҚЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗАРАРЛАРНИ БАҲОЛАШ	0
900		9. ФОЙДА СОЛИГИ ВА БОШҚА ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОЙДА (600-780-800)	1 461 268
		10. ФОЙДА СОЛИГИ	
1000	56902	Фойда солигини баҳолаш	176 895
1100		11. ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН ФОЙДА (900-1000)	1 284 373
1110	Дт 31206 Кт 31206	Фойдага бЎлган тузатишлар, соф *	0
1200		12. СОФ ФОЙДА (ЗАРАР) (1100+/-1110)	1 284 373

БУ ҚИЗИҚ

ЯПОНЧА
ДИЛ ИЗҲОРИ

Кунчиқар ўлка – Япония ҳақида глобал тармоқда, турли адабиётларда бир биридан қизиқарли ҳамда ҳайратланарли маълумотлар жуда кўп. Уларнинг баъзиларини таржима қилиб, сизларга ҳам етказяпмиз.

1. Кунчиқар мамлакат узоқ умр кўриш даражаси жиҳатидан дунёда энг пешқадам давлат ҳисобланади. Бу ерда ўртача умр 83,7 ёшга тенг. Ҳозирги пайтда Японияда бир аср ошган кишилар сони 50 минг нафардан зиёд.

2. Мамлакат поездлар белгиланган манзилларга ўта аниқликда етиб борадиган санокли давлатлар қаторида туради. Бу ерда уларнинг графикдан оғиш даражаси одатда 15 сониядан ошмас экан. Яна эътиборлики шундаки, поездлар магнит ёстиқчали рельсларда тезликни соатига 603 километргача ошириш қувватига эга. Бу жаҳонда мутлақ рекорд натижа.

3. Японияда муомалада бўлган уяли телефонларнинг 90 фоизи суви ўтказмайдиган алоқа воситалари сифатида ажралиб туради.

4. Кунчиқар мамлакатда янги ўқув йили 1 апрелда бошланишини ҳамма ҳам билмасе керак. Бу ердаги мактаблар уч поғонага бўлинган. Бошланғич мактаб – сёғакко, ўрта мактаб – тюгакко, катта мактаб котогакко деб аталади.

5. Япониялик эркаклар жуда ҳам камтар. Улар ўзлари кўнгил қўйган қизларга дил изҳорини билдиришда ийманишади. Аксарият ҳолларда йигитлар хуш кўрган бўлғуси жуфтига "менга турмушга чиқасанми?" сўзлари ўрнига, "менга бир умр сурп (шўрва) тайёрлай оласанми" дейишаркан. Қизлар бу сўзларни қўл сўраш, ҳаёт ришталарини боғлаш таклифи сифатида қабул қилади.

6. Кунчиқар мамлакатда ўз полициячиларини дунёда энг ҳалол кишилар, деб ҳисоблашади. Масалан, улар ҳеч қачон пора олмайди. Япония осийишталик посбонларининг ажралиб турадиган яна бир жиҳати борки, улар ўз вазифаларини қўйилмақом удалашади. Шунинг учун ҳам, Токио и бутун дунёда энг хавфсиз шаҳар сифатида билишлари бежиз эмас. Ҳаттоки, 6 ёшли болалар ота-оналари ҳамроҳлигисиз, йирик мегаполисининг бошқа олис чеккасига хавотирсиз боришлари мумкин.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ - ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

АХБОРОТ ҲАМКОРЛАРИМИЗ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

Ўзбекистон Республикаси
Банк-молия академияси

БОШ МУҲАРРИР
Бобур МУҲАММАДИЕВ

НАШР УЧУН МАСЪУЛ
Шўкур ЖАББОР

ОБУНА ВА РЕКЛАМА
БЎЛИМИ РАҲБАРИ
Ўктам АБДУЛЛАЕВ
Тел: +998 90 026 4090
71 234 43 18

Факс: 71 234 43 18
Нашр индекси-102.

МУАССИС:
"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ

Ахборот кўмаги
ЎЗА, "Norma Hamkor" МЧЖ
www.finance.uz

Тахририят манзили:
100060. Тошкент ш., Юнусобод т.
Осиё кўчаси 1а
e-mail: bankaxborotnomasi@mail.ru,
Чоп этишга тайёрловчи:
"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ
Газета тахририятнинг техник
ускуналарида саҳифаланди.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан "Банк ахборотномаси" да зълон қилинган материалларни қўчириб босишга ижозат берилмади. Қўлэмалар тақриз қилинмади ва қайтарилмади. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган. Газета ҳафтада бир марта – пайшанба куни чиқади. Буюртма № г 0517 А-1595 Нархи шартнома асосида. Газета АЗ ҳажмда, 4 шартли босма табақда чоп этилди. Босишга рухсат этилди: 12.05.2020 й., 1 2 3 4 5 6